

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 125164 22 GŽ
Brčko, 26.9.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Maide Kovačević kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E.L. iz B., zastupanog po opunomoćeniku Ameru Ramiću, odvjetniku iz B., protiv tuženih H.L. rođ. M. i S.L., obje iz B., zastupane po opunomoćenicima Milenku Simikiću i Mirku Simiću (po zamjeničkoj punomoći), odvjetnicima iz B., radi opoziva ugovora o poklonu, v. sp. 5.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženih H.L. rođ. M. i S.L. izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 125164 19 P od 18.2.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 26.9.2022. godine donio je sljedeću

P R E S U D U

I - Žalba tuženih H.L. rođ. M. i S.L. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 125164 19 P od 18.2.2022. godine potvrđuje.

II - Zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka na ime sastava odgovora na žalbu se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 125164 19 P od 18.2.2022. godine (u daljnjem tekstu: prvostupajnska presuda ili ožalbena presuda) odlučeno je:

„Opozivaju se:

Ugovor o poklonu OPU- broj ..., zaključen dana 01.02.2016. godine u notarskom uredu notara Jasminke Durmić – Mašić, kojim ugovorom poklonodavac E.L. poklanja poklonoprincu H.L. nekretnine označene kao k.č. broj ... „B.“ njiva 5. klase u površini od 1476 m², njiva 5. klase u površini od 158 m², k.č. broj ... „B.“ njiva 5. klase u površini od 131 m², upisane u posjedovni list broj ... k.o. M., te vikendicu i ostavu za drva izgrađenu na predmetnom zemljištu.

Ugovor o poklonu OPU- broj ... zaključen dana 06.05.2016. godine u notarskom uredu notara Miodraga Pajić kojim poklonodavac E.L. poklanja

poklonoprincu H.L. nekretninu označenu kao k.č. broj ... Voćnjak „B.“ površine 798 m² upisanu u posjedovni list broj ... k.o. M..

Ugovor o poklonu OPU- broj ... zaključen dana 01.08.2017. godine u notarskom uredu notara Jasminke Durmić – Mašić kojim ugovorom poklonodavac E.L. poklanja poklonoprincu H.L. svoj suvlasnički dio od 1/2 na nekretnini označenoj kao k.č. broj ... „B.“ prilazni put površine 185 m² upisan u pl. broj ... k.o. M.

Utvrđuje se da je ništav:

Ugovor o poklonu OPU-... zaključen dana 24.08.2017. godine u notarskom uredu notara Ljiljane Dragičević, kojim ugovorom poklonodavac H.L. poklanja poklonoprincu S.L. nekretnine označene kao k.č. broj ... „B.“ voćnjak 1. klase površine 798 m², k.č. broj ... „B.“ njiva 5. klase površine 1485 m², k.č. broj ... „B.“ njiva 5. klase površine 131 m², k.č. broj ... „B.“ prilazni put površine 149 m² sa izgrađenom vikendicom i ostavom za drva na parceli k.č. broj ... i k.č. broj ... koji nisu uplanjeni, upisane u pl. broj ... k.o. M., te k.č. broj ... „B.“ prilazni put površine 185 m² upisan u pl. broj ... k.o. M. i ukidaju se sve pravne posljedice zaključenja navedenog ugovora, te je drugotužena S.L. dužna trpiti i priznati da se na parcelama označenim kao k.č. broj ... „B.“ voćnjak 1. klase površine 798 m², k.č. broj ... „B.“ njiva 5. klase površine 1485 m², k.č. broj ... „B.“ njiva 5. klase površine 131 m², k.č. broj ... „B.“ prilazni put površine 149 m² sa izgrađenom vikendicom i ostavom za drva na parceli k.č. broj ... i k.č. broj ..., koji nisu uplanjeni, upisane u pl. broj ... k.o. M., upiše pravo posjeda na ime E.L. sa 1/1, te na parceli označenoj kao k.č. broj ... „B.“ prilazni put površine 185 m² upisan u pl. broj ... k.o. M., upiše pravo posjeda na ime E.L. sa dijelom od 1/2.

Obavezuju se tužene da tužiocu nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.640,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Navedenu prvostupanjsku presudu žalbom pobijaju tužene H.L. rođ. M. i S.L., obje iz B. (u daljnjem tekstu: tužene) „zbog povrede odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i zbog odluke o troškovima postupka“ a sa prijedlogom da ovaj sud „uvaži (ovu) žalbu i preinači presudu Osnovnog suda Brčko distrikta br. 96 o P 125164 19 P od 18.02.2022. g. i odbije u cijelosti tužbeni zahtjev tužioca i dosudi tuženima troškove parničnog postupka ili da ukine presudu Osnovnog suda Brčko distrikta br. 96 o P 125164 19 P od 18.2.2022. godine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje“.

Tužitelj E.L. iz B. (u daljnjem tekstu: tužitelj) dostavio je odgovor na žalbu kojim u cijelosti pobija sve žalbene navode sa prijedlogom ovom sudu da „odbije žalbu tuženih kao neosnovanu te potvrdi prvostepenu presudu a tužene obaveže da tužitelju nadoknade trošak sačinjavanja odgovora na žalbu – 300,00 KM + PDV 17% (51,00 KM) – 351,00 KM“.

Žalba nije osnovana.

Nakon što je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni

glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se:

- opozovu (tri) ugovora o poklonu (Ugovor o poklonu broj OPU-... od 1.2.2016. godine, Ugovor o poklonu broj OPU-... od 6.5.2016. godine i Ugovor o poklonu broj OPU-... od 1.8.2017. godine) a kojim je isti poklonio (određene) nekretnine svojoj supruzi H.L. a sve iz razloga što se tužena svojim odnosom i postupcima prema tužitelju za vrijeme braka o njega grubo ogriješila (iskazala nezahvalnost) kao i da se

- utvrdi ništavost (jednog) ugovora o poklonu (Ugovor o poklonu broj OPU-2228/17 od 24.8.2017. godine) kojim je H.L., nekretnine koje je prethodno dobila na poklon od svog supruga E.L. (tužitelja), poklonila svojoj kćerci S.L.,

kao i da se tužene obvežu da tužitelju naknade troškove postupka.

Prema razlozima ožalbene presude, te na osnovu provedenih dokaza i stanja spisa, prvostupanjski sud je utvrdio sljedeće činjenično stanje:

- da su tužitelj i prvotužena H.L. zaključili brak 11.1.2016. godine;

- da je tužitelj sa svojom suprugom H.L. zaključio ugovore o poklonu i to pod brojevima OPU-... od 1.2.2016. godine, OPU-... od 6.5.2016. godine i OPU-... od 1.8.2017. godine a prema kojim ugovorima je tužitelj svojoj supruzi H.L. darovao nekretnine iz PL-a broj ... k.o. M. i PL-a broj ... k.o. M.;

- da je tužitelj svoju suprugu H.L., nakon 8 mjeseci braka (1.8.2016. godine) opunomoćio da raspolaže sa njegovim novcem na tekućem računu koji dobija temeljem mirovine iz Republike Slovenije u iznosu od 1.100,00 Eura;

- da je tužitelj nakon zaključenja braka sa H.L. počeo da slabi i mršavi, da je djelovao zapušten i neuhranjen, da se nekoliko puta desilo da prigodom dolaska u trgovinu radi kupnje osnovnih životnih namirnica nije imao dovoljno novca ili ga nije imao nikako, da se jednom desilo da je u trgovinu došao po kiši bez kišobrana kada je tražio da kupi kruh ali da nije imao novac jer mu nisu dali, da je bio neobrijan i da je jedva hodao, da se desilo da je u trgovini zbog slabosti pao kada su po njega došli njegov sin i snaha nakon čega su ga odveli liječniku;

- da su prvotužena H.L. (supruga) i njen zet A.L. smjestili tužitelja u Dom za stare „Huskić“ a koji ugovor o smještaju je potpisao A.L. i koji je smještaj osobno plaćao ali novcem tužitelja;

- da je tužitelj u dom primljen u „lošem zdravstvenom stanju fizički ali da je mentalno bio dobar“ gdje je boravio nepuna dva mjeseca nakon čega je, uz pomoć sina i snahe, napustio jer nije želio da bude u domu;

pa iako se prvotužena H.L. okoristila o imovinu tužitelja (dobila više nekretnina na dar odmah po zaključenju braka ili ubrzo nakon) i iako je imala dovoljno novca od njegove mirovine kojim je ona raspolagala na temelju punomoći,

nije pokazala brigu i njegu prema tužitelju a koju je mogla pokazati na način da angažira treću osobu da ga njeguje i liječi u bolesti i starosti, a osobito zato što je tužitelj imao dovoljno sredstava s kojima je ona raspolagala (1.100,00 Eura mjesečno), nego je tužitelja smjestila u dom za stare, a da pri tom tužitelj nije potpisao ugovor o smještaju nego je ugovor potpisao njen zet, to je prvostupanjski sud zaključio da je prvotužena H.L. (supruga) prema tužitelju iskazala grubu neblagodarnost, slijedom čega je, a uz primjenu odredbi članaka 51. stavak (2) i 104. stavak (1) Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, u daljnjem tekstu: Zakon o obligacionim odnosima ili ZOO) i paragrafa 948. Općeg austrijskog građanskog zakonika (u daljnjem tekstu: OGZ), usvojio dio tužbenog zahtjeva kojim je tražen opoziv ugovora o poklonu zaključenih između tužitelja i prvotužene H.L., odlučivši kao u stavku I izreke prvostupanjske presude, kao i dio tužbenog zahtjeva kojim je traženo utvrđenje ništavosti ugovora o poklonu zaključenog između tuženih H.L. i S.L. sa obrazloženjem da je osnov za zaključenje ugovora o poklonu između prvotužene H.L. i drugotužene S.L. nedopušten jer su ugovori o poklonu zaključeni između tužitelja i prvotužene H.L. suprotni prinudnim pravnim propisima jer su opozvani zbog neblagodarnosti, zbog čega je odlučeno kao u stavku II izreke prvostupanjske presude, dok je odluku o troškovima postupka iz stavka III izreke, prvostupanjski sud donio na temelju odredbe članka 120. stavak (1) ZPP-a, Tarifnih brojeva 1 i 2 Zakona o sudskim pristojbama („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 5/01, 12/02, 3/03 i 11/20) i članaka 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 22/04 i 24/04), obvezavši tužene da tužitelju nadoknade troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 1.640,00 KM sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Kada obrazlažu žalbene razloge zbog kojih pobijaju prvostupanjsku presudu, tužene u žalbi također u bitnome ponavljaju razloge koje su iznosile i tijekom prvostupanjskog postupka, navodeći i to da se „povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 329. ZPP-a u vezi sa čl. 8. ogleđa u tome da prvostepeni sud nije cijenio sve dokaze savjesno i brižljivo, svaki dokaz pojedinačno i sve dokaze zajedno, a kao posljedica povreda pravila postupka došlo je i do pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja kao i da je obrazloženje prvostepene presude nerazumljivo i kontradiktorno, radi čega se prvostepena presuda ne može ispitati“. Dalje se u žalbi navodi da je „prvostepeni sud selektivno i pristrasno cijenio iskaze saslušanih svjedoka, što je u bitnome uticalo na pogrešno utvrđeno činjenično stanje i odluku u ovoj pravnoj stvari“ a što se po mišljenju tuženih ogleđa u tome da „sud poklanja vjeru iskazu svjedoka M.Z. (kćerka tužioca) i A.L. (snahe tužioca) i zaključuje na bazi njihovih iskaza da tužilac nije želio da bude u domu, te poklanja vjeru i iskazu svjedoka S.L. (bratičine tužioca) i na osnovu njenog iskaza zaključuje da je tužilac bio zapušten i da nije mogao plaćati u prodavnici hljeb“, dok s druge strane „sud ne poklanja vjeru ili uopšte ne cijeni iskaze svjedoka tužene strane i to kada se radi o svjedoku A.K., uz stav da njegov iskaz nije posebno ni cijenio jer se ne odnosi na zahvalnost ili nezahvalnost prvotužene prema tužiocu“. Tužene također ističu da „u konkretnom slučaju smatraju pristrasnim stav suda da iskazima svjedoka M.Z. i A.L. poklanja vjeru kada tvrde: „da tužilac nije želio da bude u domu i da se njihovi iskazi u bitnome podudaraju sa iskazom tužioca. S druge strane iskazima svjedoka A.L. i A.Z. sud ne poklanja vjeru jer su suprotni iskazima tužioca“ zbog čega tužene smatraju da se „nameće zaključak da sud apriori polazi od stava da

je činjenično stanje onakvo kako ga je prezentovao tužilac, pa i iskaze svjedoka cijeni samo naspram iskaza tužioca, bez da ih dovodi u vezu sa drugim dokazima i na taj način pravilno i potpuno utvrdi činjenično stanje“. Pored navedenog, tužene ističu i postojanje kontradiktornosti kod ocjene iskaza svjedoka „jer primjera radi poklanja vjeru iskazu M.Z. da tužilac nije želio da bude u domu, a s druge strane citirajući njen iskaz na strani 7. presude navodi njene riječi da je tužilac na prijedlog liječnika smješten u dom za stare“. Dalje, tužene žalbom dovode u pitanje i pravilnost ocjene iskaza svjedoka A.L. i A.Z., smatrajući da je „svjedok A.Z. u ovom slučaju nesrodna sa strankama i nema interesa da jedna ili druga strana uspije u parnici, a imala je neposredna saznanja u vezi boravka tužioca u domu ... dok se njen iskaz uopšte ne dovodi u vezu sa zahvalnošću ili nezahvalnošću prvotuzene, kao bitnim elementom za odluku o opozivu ugovora o poklonima, a taj svjedok je potvrdila da je prvotuzena dolazila u posjetu tužiocu u dom svaki dan, te da je dolazila i njena kćerka tj. drugotuzena“. U nastavku žalbe, tužene također navode da „prije nego što se tužilac razbolio, da je bilo ikakve, a pogotovo grube nezahvalnosti od strane prvotuzene prema tužiocu, tužilac je mogao opozvati punomoć za podizanje penzije ili ne zaključivati ugovor o poklonu ... a što se nije dogodilo“ kao i da je „bitno istaći iskaz svjedoka A.K., koji za sud nije relevantan, jer je taj svjedok u svom iskazu rekao da su tužilac i prvotuzena više puta putovali sa udruženjem penzionera što je pokazatelj harmoničnog odnosa tužioca i prvotuzene i da nema govora o nekakvoj njenoj nezahvalnosti prema tužiocu a pogotovo o gruboj nezahvalnosti na koju se odnosi paragraf 948. OAGZ“. Dalje se žalbom ukazuje i da iz iskaza svjedoka M.Z. i A.L. proizilazi da je prvotuzena posjećivala tužitelja i po njegovom izlasku iz doma za stare kada je otišao kod sina i snahe i da je i po izlasku iz doma bilo govora da se nastavi zajednički život a „činjenica da se prvotuzena zbog svojih godina i fizičkog stanja u kojem se nalazio tužilac, nije mogla lično brinuti o njemu, nije znak bilo kakve nezahvalnosti a pogotovo ne grube nezahvalnosti...“ dok „angažovanje treće osobe koja bi se brinula o tužiocu ... najmanje bi bila obaveza same prvotuzene, već prije svega djece tužioca i samog tužioca jer se tužilac po izlasku iz doma smjestio kod svog sina i snahe i ukinuo ovlaštenje prvotuzenoj za podizanje penzije, čime ju je onemogućio u preduzimanju bilo kakvih daljnjih mjera u vezi staranja i brige o njemu“. Na kraju, tužene ukazuju i da je „potpuno nepravičan stav suda u vezi pozicije drugotuzene u odnosu na koju je utvrđeno da je ništav darovni ugovor zaključen između prvotuzene, kao njene majke i nje“ jer po mišljenju tuženih prvostupanjski sud zanemaruje „utvrđene činjenice da je tužilac bio saglasan sa takvim postupanjem prvotuzene“ i da su „drugotuzena i njen muž, tužioca vodili kod ljekara, da su ga oni smjestili u dom po preporuci ljekara (čak je i ugovor o smiještanju u dom za stare potpisao muž drugotuzene), te da su se u svemu drugom brinuli o tužiocu, za razliku od djece tužioca, čija je to zakonska i moralna obaveza“ kao i da prvostupanjski sud pogrešno primjenjuje materijalno pravo kada se poziva na „čl. 104. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, stavom da je ugovor o poklonu br. OPU-... od 24.08.2017. g. zaključen između prvotuzene i drugotuzene suprotan prinudnim propisima jer je osnov za zaključenje istog nedopušten s obzirom da su opozvani ugovori o darovanju između tužioca i prvotuzene“ sa obrazloženjem tuženih da „ugovor o poklonu zaključen između prvotuzene i drugotuzene nije suprotan prinudnim propisima u trenutku njegovog zaključenja“ kao i da „nedopušten osnov na koji se poziva prvostepeni sud je prethodno pitanje za primjenu čl. 104. stav 1. ZOO u pogledu ugovora br. OPU-... od 24.08.2017. g. i tek ako bi bilo pravosnažno utvrđeno da su ugovori o poklonu zaključeni između tužioca i prvotuzene opozvani, smatraju da bi tužilac eventualno mogao da traži utvrđenje

ništavosti ugovora od 24.08.2017. g. dok je u ovom momentu tužba u ovom dijelu preuranjena“.

Takve žalbene tvrdnje tuženih po ocjeni ovog suda ne utječu na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude. Više je razloga za ovakav zaključak suda.

Ispitujući prvostupanjsku presudu prema žalbenom razlogu povrede odredaba parničnog postupka iz članka 328. stavak (1) točka a) ZPP-a, ovaj sud nalazi da tužene u bitnome ukazuju da se ovaj žalbeni razlog ogleda u tome da je prvostupanjski sud povrijedio odredbe članka 8. ZPP-a obzirom da u ožalbenoj presudi „nije cijenio sve dokaze pojedinačno i sve dokaze zajedno u njihovoj međusobnoj vezi“, a koje žalbene navode ovaj sud nalazi neosnovanim.

Naime, suprotno rezoniranju tuženih, ovaj sud nalazi da ožalbena presuda nije donesena povredom odredaba postupka na koju tužene ukazuju, jer je prvostupanjski sud dokaze provedene u postupku cijenio kako to nalaže odredba članka 8. Zakona o parničnom postupku (pojedinačno i u međusobnoj svezi), a što je razvidno iz stranica 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12. obrazloženja ožalbene presude, a za zaključak o osnovanosti tužbenog zahtjeva, naveo je razloge koji predstavljaju valjane i dostatne razloge, zasnovane na slobodnoj ocjeni dokaza provedenih u postupku, pri čemu je svakom dokazu, pa tako i iskazima parničnih stranaka i svjedoka te pročitanim materijalnim dokazima, dao odgovarajući značaj i na temelju toga utvrdio sve činjenice koje su važne za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu.

Nastavno na prethodno izlaganje, ovaj sud nalazi da prvostupanjski sud nije počinio povredu odredaba parničnog postupka iz članka 329. stavak (1) a u svezi sa člankom 8. Zakona o parničnom postupku samo zato što je ocijenio provedene dokaze drugačije nego što tužene smatraju da ih je trebalo ocijeniti, odnosno izveo drugačije zaključke od tuženih. Naime, pravo ocjene dokaza zadržano je za sud i prvostupanjski sud je taj koji odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane prema svom uvjerenju i na osnovu savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Prema tome, time što prvostupanjski sud provedene dokaze nije tumačio onako kako tužene misle da ih je trebalo tumačiti nije počinjena povreda odredaba parničnog postupka, obzirom da je prvostupanjski sud kritički analizirao i savjesno ocijenio provedene dokaze, koje su parnične stranke ponudile na okolnost (ne)osnovanosti tužbenog zahtjeva.

U tom smislu, nema mjesta žalbenim navodima tuženih da je „prvostepeni sud selektivno i nepristrasno cijenio iskaze saslušanih svjedoka“ a što se po mišljenju tuženih ogleda u tome da „sud poklanja vjeru iskazu svjedoka M.Z (kćerka tužioca) i A.L. (snahe tužioca) i zaključuje na bazi njihovih iskaza da tužilac nije želio da bude u domu, te poklanja vjeru i iskazu svjedoka S.L. (bratičine tužioca) i na osnovu njenog iskaza zaključuje da je tužilac bio zapušten i da nije mogao plaćati u prodavnici hljeb“, dok s druge strane „sud ne poklanja vjeru ili uopšte ne cijeni iskaze svjedoka tužene strane i to kada se radi o svjedoku A.K., uz stav da njegov iskaz nije posebno ni cijenio jer se ne odnosi na zahvalnost ili nezahvalnost prvotuzene prema tužiocu“. Naime, upravo je glavna zadaća prvostupanjskog suda da pravilno i potpuno izvrši ocjenu (svih relevantnih) dokaza prema principu „dužne pažnje“ tj. savjesno i brižljivo, s tim da je prvostupanjski sud dužan u cijelosti

poštivati pravila koja proizilaze iz standarda obrazložene sudske odluke iz članka 311. stavak (4) ZPP-a a koja se ogledaju u tome da izjašnjenje prvostupanjskog suda, glede ocjene dokaza, obvezno sadrži: koje je činjenice utvrđivao i zašto, kako ih je utvrdio, koji su dokazi izvedeni i kako ih je cijenio, a što dalje implicira da za utvrđenje postojanja određene činjenice (na razini sigurnosti) prvostupanjski sud se mora jasno odrediti na temelju kojeg dokaza je utvrdio određenu činjenicu i zbog čega tj. koji su razlozi zbog kojih je sud prihvatio kao vjerodostojan konkretan dokaz (poklonio vjeru), a što prethodno podrazumijeva da je prvostupanjski sud prvo identificirao sve dokaze kojima se nastoji dokazati postojanje ili nepostojanje određene činjenice a potom sproveo njihovu kritičku analizu kroz pojedinačnu i međusobnu ocjenu, a što je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju učinio, zbog čega sama činjenica što je prvostupanjski sud poklonio vjeru (u cijelosti ili djelomično) iskazu jedne parnične stranke nasuprot iskazima druge parnične stranke odnosno poklonio vjeru (u cijelosti ili djelomično) iskazima svjedoka koje je predložila jedna strana nasuprot iskazima svjedoka koje je predložila druga strana u postupku, u situaciji kada su za to dati jasni, argumentirani i dostatni razlozi (kao što je to slučaj na stranicama 10, 11 i 12. ožalbene presude) nemaju za posljedicu „selektivnost i nepristranost pri ocjeni iskaza saslušanih svjedoka“ kako to tužene pogrešno zaključuju.

Dalje, tužene neosnovano žalbom ukazuju da se „nameće zaključak da sud apriori polazi od stava da je činjenično stanje onakvo kako ga je prezentovao tužilac, pa i iskaze svjedoka cijeni samo naspram iskaza tužioca, bez da ih dovodi u vezu sa drugim dokazima i na taj način pravilno i potpuno utvrdi činjenično stanje“ a što se po mišljenju tuženih ogleda u tome da „u konkretnom slučaju smatraju pristrasnim stav suda da iskazima svjedoka M.Z. i A.L. poklanja vjeru kada tvrde: „da tužilac nije želio da bude u domu i da se njihovi iskazi u bitnome podudaraju sa iskazom tužioca. S druge strane iskazima svjedoka A.L. i A.Z. sud ne poklanja vjeru jer su suprotni iskazima tužioca“. Naime, ovaj sud podsjeća da odredbe ZPP-a ne sadrže bilo kakav oblik gradacije dokazne snage dokaza (subjektivnih i objektivnih) koji se mogu izvesti tijekom dokaznog postupka na okolnost utvrđivanja (na razini sigurnosti) postojanja odlučnih činjenica. Međutim, to ne znači da određeni dokazi, po svojoj prirodi, vrsti i namjeni ne mogu imati jaču (vjerodostojniju – objektivniju) dokaznu snagu glede utvrđivanja (pojedinih) odlučnih činjenica (primjer za to je vještačenje naspram drugih dokaza). U konkretnom slučaju, a obzirom da se tužbenim zahtjevom traži opoziv darovnih ugovora zbog neblagodarnosti tužene (supruga) H.L. prema suprugu tužitelju E.L. (prije svega zbog grubog zanemarivanja i zapaštanja tužitelja „u svakom smislu“), logičnim se ukazuje da se, kao naročito važan, ukazuje upravo iskaz tužitelja kao parnične stranke prema kome tužena (supruga) H.L., prema navodima iz tužbe, iako je za to imala materijalne uvjete, nije pokazala neophodnu brigu, prije svega za njegove svakodnevne elementarne životne potrebe i dobrobit zdravstvenog stanja u cjelini, pa tako postupanje prvostupanjskog suda prigodom ocjene izvedenih dokaza, na način da vjerodostojnost iskaza tuženih i saslušanih svjedoka, primarno cijeni u odnosu na iskaz tužitelja (koji je i govorio o svom osobnom odnosu sa tuženom H.L.), a potom i u svezi sa ostalim izvedenim dokazima, ovom sudu ne ukazuje da je prvostupanjski sud „apriori pošao od stava da je činjenično stanje onakvo kako ga je prezentovao tužilac“, kako to tužene pogrešno ukazuju, pri čemu ovaj sud zamjećuje da tužene žalbom i ne ukazuju konkretno koje je to „druge dokaze“ prvostupanjski sud propustio da dovede u svezu sa iskazom tužitelja niti koju je to odlučnu činjenicu sud pogrešno utvrdio ili je nije utvrdio

ocjenom izvedenih dokaza a što bi bilo od utjecaja na donošenje pravilne i zakonite odluke, zbog čega se predmetni žalbeni navodi ukazuju i kao djelomično paušalni a u konačnici i neosnovani.

Dalje, ne stoje ni žalbeni navodi tuženih da postoji kontradiktornost kod ocjene iskaza svjedoka M.Z. a koja se, po mišljenju tuženih, ogleda u tome da prvostupanjski sud „poklanja vjeru iskazu M.Z. da tužilac nije želio da bude u domu, a s druge strane citirajući njen iskaz na strani 7. presude navodi njene riječi da je tužilac na prijedlog liječnika smješten u dom za stare“. Ovo iz razloga što iz iskaza svjedokinje M.Z. (kćerke tužitelja) proizilazi, ne samo da je tužitelj na prijedlog ordinirajućeg liječnika smješten u dom za stare, nego isto tako i da je tužitelj nakon mjesec dana počeo izražavati nezadovoljstvo boravkom u domu, a koji navodi svjedokinje su međusobno komplementarni, obzirom da razlog odlaska tužitelja u dom za stare nema utjecaja na okolnost da je tužitelj, poslije izvjesnog vremena, počeo iskazivati želju da ne želi više da bude u domu, a koja okolnost je u suglasju sa navodima iskaza tužitelja ali i Z.L., snahe tužitelja (prvostupanjski sud pogrešno navodi ime „A.“ umjesto pravilno „Z.“) koji u bitnome istovjetno navode da je tužitelj prijetio „da će pobjeći iz doma ako ga ostave“ odnosno da je „navaljivao da ide kući“.

Pored navedenog, ovaj sud nalazi neutemeljenim i žalbene navode tuženih da je prvostupanjski sud nepravilno ocijenio iskaze svjedoka A.L. i A.Z., smatrajući da je „svjedok A.Z. u ovom slučaju nesrodna sa strankama i nema interesa da jedna ili druga strana uspije u parnici, a imala je neposredna saznanja u vezi boravka tužioca u domu ... dok se njen iskaz uopšte ne dovodi u vezu sa zahvalnošću ili nezahvalnošću prvotužene, kao bitnim elementom za odluku o opozivu ugovora o poklonima, a taj svjedok je potvrdila da je prvotužena dolazila u posjetu tužiocu u dom svaki dan, te da je dolazila i njena kćerka tj. drugotužena“. Naime, ovaj sud zamjećuje da tužene žalbom ne ukazuju konkretno u kom dijelu je prvostupanjski sud nepravilno ocijenio iskaz svjedoka A.L., dok kada je u pitanju ocjena iskaza svjedoka A.Z., sama činjenica da je navedena svjedokinja u svom iskazu govorila o tome da je tužitelju „supruga svaki dan dolazila kao i da je dolazila i njena kćerka“, sama po sebi, ne ukazuje na činjenicu kakvo je ponašanje tužene (supruge) H.L. odista bilo prema tužitelju prije nego što je došao u dom za stare a naročito ne da se ista prema tužitelju u svemu ponašala na način kako se to očekuje od bračnih partnera u braku.

Slijedom navedenog, a kako je prvostupanjski sud sve izvedene dokaze ocijenio pojedinačno i u međusobnoj svezi, a potom dao dostatne, jasne i argumentirane razloge zbog kojih je tužbeni zahtjev tužitelja našao za utemeljenim, a sve na način kako to nalaže standard obrazložene sudske odluke iz članka 311. stavci (4) i (5) ZPP-a, to nema mjesta žalbenom navodu tuženih da je prvostupanjska presuda donesena povredama odredaba parničnog postupka iz članka 8. ZPP-a, s tim da će se pravilnost činjeničnih i pravnih zaključaka ocijeniti kroz preostale žalbene razloge u nastavku obrazloženja ove odluke.

Kada je u pitanju žalbeni razlog pogrešno utvrđeno činjenično stanje iz članka 328. stavak (1) točka b) ZPP-a, tužene isti u bitnome obrazlažu navodom da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da tužena (supruga) H.L. prema tužitelju za vrijeme braka nije pokazala brigu i njegu, prije svega glede njegovih svakodnevnih i temeljnih životnih potreba i zdravstvenog stanja kao oblika grube neblagodarnosti a

sa obrazloženjem da je prvotužena posjećivala tužitelja i po njegovom izlasku iz doma za stare kada je otišao kod sina i snahe i da je i po izlasku iz doma bilo govora da se nastavi zajednički život a „činjenica da se prvotužena zbog svojih godina i fizičkog stanja u kojem se nalazio tužilac, nije mogla lično brinuti o njemu, nije znak bilo kakve nezahvalnosti a pogotovo ne grube nezahvalnosti...“ dok „angažovanje treće osobe koja bi se brinula o tužiocu ... najmanje bi bila obaveza same prvotužene, već prije svega djece tužioca i samog tužioca jer se tužilac po izlasku iz doma smjestio kod svog sina i snahe i ukinuo ovlaštenje prvotuženoj za podizanje penzije, čime ju je onemogućio u preduzimanju bilo kakvih daljnjih mjera u vezi staranja i brige o njemu“.

Nema mjesta žalbenom navodu tuženih da je prvostupanjski sud „pogrešno i nepotpuno“ utvrdio činjenično stanje i da je pogrešno izveo zaključak o pravnoj kvalifikaciji odnosa tužene (supruga) H.L. prema tužitelju kao oblika grube neblagodarnosti (nezahvalnosti). Pravilnost činjeničnog i pravnog zaključka prvostupanjskog suda ogleda se u sljedećim razlozima.

Prije svega, ovaj sud zamjećuje da se žalbenim navodima tuženih ne dovodi u pitanje utvrđenje prvostupanjskog suda u dijelu da je tužena H.L. imala punomoć za raspolaganje novcem tužitelja sa njegovog računa u banci (na koji je svakog mjeseca primao mirovinu u iznosu od oko 1.100,00 Eura), zatim da je tužitelj bio zapušten i da nije mogao plaćati kruh u trgovini, da je tužitelj nakon zaključenja braka sa H.L. počeo da slabi i mršavi, da je djelovao zapušten i neuhranjen, da se nekoliko puta desilo da prigodom dolaska u trgovinu radi kupnje osnovnih životnih namirnica nije imao dovoljno novca ili ga nije imao nikako, da se jednom desilo da je u trgovinu došao po kiši bez kišobrana kada je tražio da kupi kruh ali da nije imao novac jer mu nisu dali, da je bio neobrijan i da je jedva hodao, da se desilo da je u trgovini zbog slabosti pao kada su po njega došli njegov sin i snaha nakon čega su ga odveli liječniku da bi potom tužitelj bio primljen u dom za stare u „lošem zdravstvenom stanju fizički ali da je mentalno bio dobar“. Naime, tužene žalbom u bitnome ukazuju samo na činjenice i okolnosti koje su nastupile nakon što je tuženi smješten u dom za stare a ne i o dešavanjima koja su prethodila njegovom naglom pogoršanju zdravstvenog stanja, liječenju u bolnici i smještaju u dom za stare.

Imajući u vidu navedeno utvrđeno činjenično stanje koje se odnosi na okolnosti, način i uvjete pod kojima je tuženi živio u braku sa tuženom H.L. i njen odnos prema tome (a koje činjenično stanje se ne dovodi u pitanje žalbom), okolnost da je tužena sa svojom kćerkom posjećivala tužitelja dok je isti bio u domu za stare ne ekskulpira tuženu H.L. glede njenog (neopravdanog i grubog) propuštanja da o tužitelju brine i da se o njemu stara na način kako se to, u smislu članka 29. stavak (2) Obiteljskog zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 23/07, u daljnjem tekstu: Obiteljski zakon ili OZ) očekuje od bračnog partnera, a prije nego što je tužitelj, zbog lošeg zdravstvenog stanja, odvezen liječniku a potom i smješten u dom za stare. Odlazak tužene H.L. sa svojom kćerkom kod tužitelja za vrijeme dok je bio smješten u dom, sam po sebi, ne može biti pokazatelj korektnog odnosa tužene H.L. prema tužitelju (posebno u situaciji kada se tužbom ukazuje a dokazima utvrđuje da ponašanje tužene H.L. prema tužitelju nije bilo onakvo kakvo se očekuje od bračnih partnera prije nego što je tužitelj hospitaliziran) a koje ponašanje prvostupanjski sud (sa razlozima datim na stranici 12. ožalbene presude) pravilno cijeni kao vid grube neblagodarnosti a sve u

korelaciji sa činjenicom da je tužena H.L., prije svega zbog punomoći za raspolaganje novčanim sredstvima tužitelja temeljem mirovine (u iznosu od 1.100,00 Eura mjesečno), imala nesmetanu mogućnost da, ukoliko je odista bila spriječena da se redovito stara i njeguje tužitelja (zbog starosti i bolesti), angažira tužitelju treću osobu koja će se o njemu starati i voditi brigu, tim prije što je ovlaštenje za raspolaganje novčanim sredstvima tužitelja imala više mjeseci (uključujući i period kada je tužitelj počeo da slabi i mršavi i kada je djelovao zapušten i neuhranjen) a i sve vrijeme dok tužitelj nije napustio dom za stare.

U tom smislu, ukazivanje tuženih da je tužena H.L. prema tužitelju imala „najmanju obvezu“ da se brine i njeguje ga u odnosu na njegovu djecu, ovaj sud cijeni za neutemeljenim, prije svega iz razloga što tužene zanemaruju članak 29. OZ-a kojim su regulirana prava i dužnosti bračnih partnera, pa tako i to da su bračni partneri dužni jedan drugome biti vjerni, uzajamno se poštivati i pomagati kao i odredbu članka 192. stavak (1) OZ-a kojim je regulirano, između ostalog da je međusobno uzdržavanje bračnih partnera (kao i roditelja, djece i drugih srodnika) njihova dužnost i pravo, a što dalje implicira da je tužena H.L., kao supruga tužitelja, imala ne samo pravo nego i obvezu da se o svom suprugu (tužitelju) stara, u kom slučaju, eventualno loše zdravstveno stanje i duboka starost tužene H.L., ne mogu tuženu osloboditi njene obveze da u svemu pomaže svom suprugu (tužitelju) obzirom da je, sve vrijeme spornog perioda braka, imala mogućnost da, kao opunomoćenik tužitelja, njegova novčana sredstva sa računa u banci, iskoristi za angažiranje treće osobe koja bi, u njeno ime, pružala neophodnu njegu i brigu tužitelju, zbog čega se irelevantnim ukazuju žalbeni navodi tuženih da tužena H.L. nije mogla angažirati treću osobu samo zato što joj je tužitelj, po izlasku iz doma za stare, ukinuo ovlaštenje za podizanje mirovine, tim prije što se neblagodarnost tužene H.L. ogleda u njenom ponašanju (propuštanju) prema tužitelju prije nego što je tužitelj smješten u dom za stare, a kada je, nesporno imala punomoć za podizanje mirovine tužitelja.

Na drugačiju odluku ovog suda nisu bili od utjecaja ni žalbeni navodi tuženih da je tužitelj „mogao opozvati punomoć za podizanje penzije“ ili „ne zaključivati“ darovni ugovor od 1.8.2017. godine kao i da iz iskaza svjedoka A.K. proizilazi da su tužitelj i tužena H.L. „više puta putovali sa udruženjem penzionera“ a što po mišljenju tuženih ukazuje da su imali „harmoničan odnos“ i da nema govora o „nekakvoj njenoj nezahvalnosti prema tužiocu a pogotovo gruboj nezahvalnosti“. Prije svega, tužene zanemaruju činjenicu da prema utvrđenom činjeničnom stanju, između ostalog proizilazi da je tužitelj u dom za stare smješten krajem ožujka 2019. godine (kako to proizilazi iz Ugovora o smještaju u dom za stare od 29.3.2019. godine) a nakon što je prethodno bio u bolnici zbog lošeg zdravstvenog stanja u kojem se nalazio u tom periodu, a što u svojoj sveukupnosti ukazuje da se, kao relevantan period u kojem je tužena H.L. iskazala grubu nezahvalnost (neblagodarnost), ima posmatrati period između posljednjeg zaključenja darovnog ugovora od 1.8.2017. godine i sve do odlaska u bolnicu a potom i dom za stare, a u kojem periodu je, prema utvrđenom činjeničnom stanju (koje se žalbom ne dovodi u pitanje), tužitelj djelovao zapušten i neuhranjen, da se nekoliko puta desilo da prigodom dolaska u trgovinu radi kupnje osnovnih životnih namirnica nije imao dovoljno novca ili ga nije imao nikako, da se jednom desilo da je u trgovinu došao po kiši bez kišobrana kada je tražio da kupi kruh ali da nije imao novac jer mu nisu dali, da je bio neobrijan i da je jedva hodao kao i da se desilo da je u trgovini zbog slabosti

pao kada su po njega došli njegov sin i snaha nakon čega su ga odveli liječniku, a što dalje implicira da nije bilo za očekivati da tužitelj, u takvom fizičkom i zdravstvenom stanju (uz činjenicu da je, prema suglasnim iskazima svjedokinja M.Z i Z.L., tužena H.L. u više navrata govorila djeci i snahi tužitelja da ne mogu više dolaziti niti posjećivati tužitelja), samoinicijativno ode u grad (tužitelj je sa tuženom H.L. živio u vikendici) kako bi posjetio banku i istoj otkazao ovlaštenje za raspolaganje njegovim novčanim sredstvima u banci. U tom smislu, irelevantnim se ukazuje i žalbeni navod da je tužitelj imao mogućnost da ne zaključi darovni ugovor od 1.8.2017. godine sa tuženom H.L., obzirom da se sporni (relevantni) period u kojem je tužena H.L. pokazala grubu nezahvalnost, u bitnome i odnosi na period poslije zaključenja trećeg (posljednjeg) darovnog ugovora, posebno kada se ima na umu da je tužena H.L. sve nekretnine koje je prethodno dobila kao poklon od tužitelja (supruga), svojoj kćerci S.L. poklonila 23 dana nakon što je posljednji darovni ugovor zaključila sa tužiteljem. Također, irelevantnim se ukazuju i žalbeni navodi da su tužitelj i tužena H.L. imali „harmoničan odnos“ jer su, prema navodima svjedoka A.K., „više puta putovali sa udruženjem penzionera“, obzirom da, čak i u situaciji da je točan ovaj navod, sam po sebi, nije dostatan da bi se mogao izvesti zaključak u kom točno periodu su njih dvoje išli na putovanja (da li prije zaključenja posljednjeg darovnog ugovora ili poslije obzirom da se svjedok o tome nije ni izjašnjavao) niti činjenica odlaska na zajednička putovanja, u korelaciji sa grubim zanemarivanjem fizičkog i zdravstvenog stanja tužitelja od strane tužene duži vremenski period, može dovesti u pitanje predmetna činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda.

Nadalje, ovaj Sud je ispitao i žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava iz članka 328. stavak (1) točka c) ZPP-a, a koji se, prema žalbenim navodima tuženog, u bitnome ogledaju u tome da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je utvrđeno činjenično stanje podveo pod odredbu članka 948. OGZ-a jer tužene smatraju da ponašanje tužene H.L. nema kvalifikacije koje su tražene navedenom odredbom kao i da prvostupanjski sud „pogrešno primjenjuje materijalno pravo kada se poziva na „čl. 104. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, stavom da je ugovor o poklonu br. OPU-... od 24.08.2017. g. zaključen između prvotužene i drugotužene suprotan prinudnim propisima“.

Kada je u pitanju primjena pravnog pravila iz odredbe članka 948. OGZ-a, ovaj sud podsjeća da je zakonski termin „gruba (velika) neblagodarnost“ u biti neodređen pojam, odnosno pravni standard, a ocjenu da li se postupak primatelja dara prema davatelju dara može kvalificirati kao gruba neblagodarnost vrši sud uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja. U tom smislu, u cilju sudsko-terminološkog određenja ovog pravnog standarda, gruba neblagodarnost (nezahvalnost) podrazumijeva povredu tijela, časti slobode i imovine darodavatelja koja predstavlja kazneno djelo ili, prema stajalištu domaće sudske prakse i sudske prakse zemalja u okruženju (koje još uvijek primjenjuju ovo pravno pravilo iz OGZ-a), drugo ponašanje koje ne mora sadržavati obilježja kaznenog djela, ali je neophodno da bude takve prirode da se po općeprihvaćenim standardima sredine u kojoj darodavatelj i daroprimateelj žive, smatraju nemoralnim postupcima, odnosno takvim postupcima koji ugrožavaju tjelesni ili psihički integritet darodavatelja ili druge bliske osobe.

Gruba (velika) neblagodarnosti (nezahvalnost) određuje se prema „aršinima i shvatanjima društvene sredine davatelja i primatelja dara“. U tom smislu,

uobičajeno se cijene sljedeće okolnosti: vladanje primatelja poklona i njegov utjecaj na kasnije odnose sa darodavateljem; ranije ponašanje oba ugovaratelja i njihovo uobičajeno ophođenje; da li se radi o izoliranom (eksczesnom) slučaju ili se pak radi o kontinuiranom poremećaju u njihovim odnosima; da li je darodavatelj svojim aktivnostima (is)provocirao primatelja dara; da li je darodavatelj star ili bolestan te da li se, po prirodi stvari, očekuje da u budućem periodu davatelju poklona treba pojačana pažnja i briga; da li se davatelj i primatelj poklona, pored ugovornog odnosa, nalaze u nekom drugom posebnom, zakonom reguliranom odnosu (bračni partneri, roditelj i djeca, braća i sestre itd) obzirom da su njihovi međusobni odnosi, u tom slučaju, ne samo regulirani pravnim (ugovornim) regulama, nego su također obuhvaćeni i moralnim i običajnim vrednotama, zbog čega se opoziv darovnog ugovora, u takvim slučajevima, u pravilu mnogo lakše ostvaruje nego što je to situacija sa ugovornim stranama darovnog ugovora koji se ne nalaze u takvim (posebnim) međusobnim odnosima.

Slijedom navedenog, a sukladno i pravnom stajalištu prvostupanjskog suda, i ovaj sud nalazi da se ponašanje tužene H.L. prema tužitelju, a koje se, između ostalog ogledalo u tome da je tužitelj (starosti 72) nakon zaključenja braka sa H.L. počeo da slabi i mršavi, da je djelovao zapušten i neuhranjen, da se nekoliko puta desilo da prigodom dolaska u trgovinu radi kupnje osnovnih životnih namirnica nije imao dovoljno novca ili ga nije imao nikako, da se jednom desilo da je u trgovinu došao po kiši bez kišobrana kada je tražio da kupi kruh ali da nije imao novac jer mu nisu dali, da je bio neobrijan i da je jedva hodao, da se desilo da je u trgovini zbog slabosti pao kada su po njega došli njegov sin i snaha nakon čega su ga odveli liječniku a potom i u dom za stare kada je bio u „lošem zdravstvenom stanju fizički“, u svojoj sveukupnosti i u korelaciji sa činjenicom da je tužena H.L. sve vrijeme spornog perioda bila opunomoćenik tužitelja za raspolaganje novčanim sredstvima na računu tužitelja u banci gdje je redovito primao mirovinu u mjesečnom iznosu od 1.100,00 Eura, koji novac je uzimala sa računa (nesporna činjenica) i isti koristila bez da je tužitelju taj novac davala (ova činjenica se žalbom i ne dovodi u pitanje), pri čemu mu, uprkos vidno lošem fizičkom i zdravstvenom stanju tužitelja za vrijeme braka sa tuženom H.L. (nesporna činjenica) nije angažirala treću osobu koja bi se mogla starati o tužitelju, može kvalificirati kao oblik grube neblagodarnosti (nezahvalnosti) tužene H.L. prema tužitelju, tim prije što je na navedeni način ozbiljno ugrozila tjelesni integritet darodavatelja, koji se u to vrijeme već nalazio u dubokoj starosti, zbog kojeg je završio u bolnici na liječenju a potom i u domu za stare, a da je pri tome nesporno imala sve materijalne mogućnosti (mirovinu tužitelja) za angažovanje treće osobe koja bi tužitelju pružala neophodnu njegu i brigu čime bi loš ishod po tužitelja u vidu pogoršanja zdravstvenog stanja i hospitalizacije bio izbjegnut. Gruba neblagodarnost (nezahvalnost) tužene H.L. prema tužitelju se dodatno pojačava i činjenicom da su njih dvoje u spornom periodu bili, ne samo ugovorne strane darovnog ugovora (pri čemu je tužena H.L. darovane nekretnine prihvatila sa „zahvalnošću“), nego istodobno i bračni partneri od kojih se, sukladno članku 29. OZ-a očekivalo da se u svim životnim prigodama i nedaćama međusobno pomažu, a koje zakonsko pravo (ali i obveza) istodobno predstavlja i moralnu obvezu uobičajenu za domaću društvenu zajednicu.

Obzirom na navedeno, pravilno je prvostupanjski sud utvrđeno činjenično stanje (ponašanje tužene H.L.) kvalificirao kao oblik grube neblagodarnosti te isto

podveo pod pravni standard pravnog pravila iz odredbe članka 948. OGZ-a kao jednog od razloga za opoziv darovnih ugovora.

Na kraju, ovaj sud nalazi da nema mjesta ni žalbenom navodu tuženih da je prvostupanjski sud „pogrešno primijenio materijalno pravo kada se pozvao na čl. 104. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, stavom da je ugovor o poklonu br. OPU-... od 24.08.2017. g. zaključen između prvotužene i drugotužene suprotan prinudnim propisima“ sa obrazloženjem da „ugovor o poklonu zaključen između prvotužene i drugotužene nije suprotan prinudnim propisima u trenutku njegovog zaključenja“ kao i da „nedopušten osnov na koji se poziva prvostepeni sud je prethodno pitanje za primjenu čl. 104. stav 1. ZOO u pogledu ugovora br. OPU-... od 24.08.2017. g. i tek ako bi bilo pravosnažno utvrđeno da su ugovori o poklonu zaključeni između tužioca i prvotužene opozvani, smatraju da bi tužilac eventualno mogao da traži utvrđenje ništavosti ugovora od 24.08.2017. g. dok je u ovom momentu tužba u ovom dijelu preuranjena“.

Naime, iako tužene osnovano žalbom ukazuju da, situacija opozivanja darovnih ugovora između tužitelja i tužene H.L., ne čini osnov darovnog ugovora (Ugovor o poklonu broj OPU-... od 24.8.2017. godine) nedopuštenim u momentu njegovog zaključenja (darovni ugovor zaključen između tužene H.L. i njene kćerke S.L.), zbog čega nema mjesta primjeni odredbe članka 51. stavak (2) ZOO-a, takav pravni zaključak prvostupanjskog suda ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost odluke prvostupanjskog suda glede žalbenog razloga pogrešne primjene materijalnog prava. Ovo iz razloga što odluka prvostupanjskog suda ne bi bila drugačija ni uz pravilnu primjenu materijalnog prava, u ovom slučaju članka 52. ZOO-a, obzirom da je u konkretnom slučaju, opozivanjem (tri) darovna ugovora zaključena između tužitelja i tužene H.L. (a koje darovane nekretnine su bile predmetom kasnijeg dara tužene H.L. prema svojoj kćerci S.L.) nesporno otpao osnov (kauza) darovnog ugovora od 24.8.2017. godine, a što isti čini ništavim u smislu članka 52. ZOO-a (osnov više ne postoji jer je prestao – otpao razlog zbog čega je darovni ugovor zaključen) a sve kao pravna posljedica utvrđenja ništavosti u smislu članka 104. ZOO-a. U tom smislu, ovaj sud nalazi da pravna egzistencija darovnog ugovora od 24.8.2017. godine isključivo ovisi od opstojnosti darovnih ugovora od 1.2.2016. godine, od 6.5.2016. godine i od 1.8.2017. godine koji su prethodili i bili temelj za zaključenje (četvrtog) darovnog ugovora od 24.8.2017. godine (radi se o istovjetnim darovanim nekretninama), pa slijedom navedenog a suprotno rezoniranju tuženih, nema smetnji da se u istom postupku (zajedno i istodobno) raspravlja o njihovoj pravnoj sudbini, tim prije što tužene žalbom i ne ukazuju na bilo koju odredbu procesnog i materijalnog prava koja bi takvo (zajedničko i istodobno) odlučivanje u jednom predmetu onemogućavalo, niti bi procesna situacija po tužene bila drugačija da je posebnom tužbom zatraženo (u drugom predmetu) utvrđenje ništavosti darovnog ugovora od 24.8.2017. godine nakon što sudska odluka o opozivu darovnih ugovora od 1.2.2016. godine, od 6.5.2016. godine i od 1.8.2017. godine postane pravomoćna. Na pravilnost zaključka ovog suda u bitnome ukazuje i nesporna činjenica da odluka suda o dijelu tužbenog zahtjeva za utvrđenje ništavosti (darovnog ugovora od 24.8.2017. godine) nužno ovisi od odluke suda o onom dijelu tužbenog zahtjeva kojim se traži opoziv darovnih ugovora koji su poslužili za zaključenje darovnog ugovora od 24.8.2017. godine, zbog čega, u ovom konkretnom slučaju, i nema mjestu eventualnom utvrđenju ništavosti (četvrtog) darovnog ugovora od 1.8.2017. godine bez prethodnog opozivanja prva

(tri) darovna ugovora a eventualna negativna sudbina u žalbenom postupku po prvi dio tužbenog zahtjeva kojim se traži opoziv darovanih ugovora po automatizmu povlači negativne implikacije po drugi dio tužbenog zahtjeva kojim se traži utvrđenje ništavosti darovnog ugovora kojim su prometovane nekretnine iz ranijih darovnih ugovora, ali i obratno.

Zbog navedenog, a kako nisu osnovani žalbeni razlozi zbog kojih tužene pobijaju prvostupanjsku presudu i kako prvostupanjska presuda nije donesena ni uz povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a imajući u vidu da tužene odluku o troškovima sadržanu u stavku III izreke prvostupanjske presude pobijaju samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuju da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je žalbu tuženih odbiti kao neosnovanu, te primjenom članka 346. Zakona o parničnom postupku prvostupanjsku presudu potvrditi.

Stavkom II izreke ove presude, a na temelju odredbe članka 131. u svezi sa odredbom članka 121. Zakona o parničnom postupku, tužitelj je odbijen sa zahtjevom za naknadu troškova postupka na ime sastava odgovora na žalbu, jer ova procesna radnja nije obvezna, niti je uvažavajući njen sadržaj, bila neophodna za zaštitu prava tužitelja u ovoj parnici.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Maida Kovačević